

# Wierde Valcum herrijst langzaam

Baggerkraan gaat maandag open om depot te vullen met slib dat dient als bouwstof

Door Jean-Paul Taffijn

**VALCUM** ■ Een paar jaar nog en dan is de wierde Valcum terug in het landschap. De plek waar de heuvel komt is al duidelijk te zien, even ten Zuiden van Winsum.

Iedereen die de laatste tijd tussen Winsum en Groningen reed, kon het niet missen: het baggerdepot dat er langs de weg ligt. Het lijkt op een grote, zwarte dijk, een verdedigingswal volgens sommigen. Vanaf maandag stroomt het bassin vol met baggerslib dat gebruikt gaat worden om de wierde Valcum te herstellen. Het duurt nog wel een paar jaar voordat de wierde zichtbaar is. Het kost minimaal een jaar voordat het depot vol zit met slib uit het Boterdiep en het Winschoterdiep. Daarna is het zeker nog een jaar wachten voordat de bagger droog genoeg is om gebruikt te worden voor de bouw van de wierde.

Waterschap Noorderzijlvest is opdrachtgever van de megaklus. "Voor ons is het een win-winsituatie. We kunnen het baggerslib kwijt en brengen tegelijk een historisch element terug in het landschap", zegt projectleider Ate Wijnstra. De handtekening was evenwel niet zomaar gezet. Het land waarop het baggerdepot van twintig hectare is aangelegd en straks Valcum zal herrijzen, is van veeboer André Vermue. Hij verhuurt zijn land aan het waterschap. "Daar moest ik natuurlijk wel ander land voor terug hebben. Dat heb ik nu bij Garmerwolde."

De wierde wordt straks gewoon agrarische grond. Ate Wijnstra: "Dat kan makkelijk, want het wordt een zacht glooiend geheel. Het hoogste punt is niet meer dan een meter of twee." Vermue gaat er afwisselend maïsen en gras ver-



Een kraan verricht de laatste werkzaamheden aan het baggerdepot even buiten Winsum.

Foto: Peter Wassing

**ACHTERGROND** ■ BOER KRIJGT WIERDE IN ZIJN LAND, MAAR EERST EEN BAGGERDEPOT

## 'Mijn huiskamer zit toch aan de andere kant'

Zo kijk je uit over de landerijen, zo heb je een enorm baggerdepot voor je deur. Voor André Vermue kwam dat niet als een verrassing. Hij verhuurde zijn grond zelf aan het waterschap.

Door Jean-Paul Taffijn.

**TIJUM** ■ Zo druk had André Vermue het zelden op zijn erf. Kraanwagens rijden af en aan, mensen van Grontmij, Noorderzijlvest en de provincie zijn er even kind aan huis. De laatste hand wordt gelegd aan het depot voor baggerspecie dat in luttele we-

ken werd aangelegd. En dat is nogal wat. Vanaf de Winsumerstraatweg lijkt het depot op een dijkje, maar wie dieper het land op rijdt, ziet de reusachtige contouren ervan. De dijken omringen een modderbak van twintig hectare. Daar wordt de komende maanden 230.000 kubieke meter baggerspecie ingepompt.

"Ach, het is nu nog even lastig. Het is elke dag zo'n dikke modderbende hier en die machines mollen mijn betonplaten. Maar dat is na het weekend voorbij. Dan komen die slangen erin en wordt dat slib er gewoon ingepompt, hoeft er niemand meer over mijn erf." De grond onder het bagger-

depot en de wierde, die daar als het ware tussen is geklemd, zijn eigendom van Vermue. Hij kocht ze toen duidelijk werd wat het waterschap ermee van plan was. "Op een gegeven moment moet er gewoon wat gebeuren en moeten we er allemaal iets bij te winnen hebben."

Dus kijkt de veeboer tegen een zwarte dijk aan. "Dat wist ik van tevoren. Bovendien heb ik mijn huiskamer toch aan de andere kant zitten, dus veel last heb ik er niet van. Het is ook opvallend dat geen van de bureu bezwaar heeft aange-

tekend tegen dit plan." Dat is vooral opmerkelijk voor de boerderij op nummer vijf. Die staat aan de rand van de voormalige wierde en wordt nu vrijwel omsloten door het baggerdepot. Vermue: "De vorige bewoners

konden er niet mee leven en zijn vertrokken. Toen heb ik samen met een buurman dat huis gekocht. Later verkochten we het aan de huidige bewoners, die dus wisten wat hen te wachten stond. Ik hoorde ze zeggen dat ze het nu ook wel intiem vinden."

De eigenaar van de toekomstige

wierde vindt het herstel ervan wel een aardig idee. Hij heeft ervaring met wierden, want woont er zelf op één: Tijum. "Ze zijn gewoon heel vruchtbaar. Elk jaar heb ik de eerste oogst bovenop de heuvel. De grootste opbrengst komt daar ook vandaan, omdat de grond er minder nat is. Ik ben dus wel blij dat ik er een wierde bij krijg. En over dat uitzicht zit ik helemaal niet in. Die dijk om het baggerdepot is twee en een halve meter hoog, en ik kan nog steeds vanuit mijn schuur als het ware in het huis van de bureu aan de andere kant kijken. De wierde wordt maximaal twee meter."

Toekomstige wierde Valcum



Baggeren met een snijkopzuiger

Een boot zuigt met een zuigerslang de bagger van de bodem van het Boterdiep.

Via pompen en buizen wordt de bagger over achttien kilometer verplaatst.



Baggerdepot